

Ware eindelijk de uitgave door van der Capellen bezorgd, dan zou hij, die voor *f* 26000 reeds had deelgenomen in de Amerikaansche leeningen (1), toch zeker aan geen geldelijke hulp van Hooft behoefte hebben gehad.

Bij eene uitvoeriger behandeling der geheele geschiedenis van ons pamflet, hoop ik dit alles met verscheidene bijzonderheden te kunnen toelichten. Voor het tegenwoordig doel, als inleiding namelijk op hetgeen door den heer Loosjes verder omtrent den nadruk wordt verondersteld, is het voorgaande voldoende.

De hoofdreden, die ik heb om het aandeel van Valk in dezen nadruk evenzeer te ontkennen, is de geheele afwezigheid van zijn naam, zoowel in de officieele stukken over de jaren 1780, e. v. ten archieve aanwezig, als in de vlugschriften der tegenstanders van het libel; maar toch is er, ook in de correspondentie tusschen van der Capellen en Valk gevoerd, aanleiding om dat deelgenootschap te betwijfelen.

In een brief van 13 Maart 1782 (2) door van der Capellen aan Valk geschreven, lezen wij b. v.: «De rede dat ik UE. laatsten van 1° X^{br} des gepasseerden jaars nog niet hebbe beantwoord, is, dat ik inderdaad niet wist wat te schrijven». Er was dus drie en een halve maand verlopen, sedert Valk aan van der Capellen schreef. En dit, terwijl van 17 November tot den datum van dezen brief, de zaak van den nadruk in Rotterdam hangende was. Al moesten wij aannemen, dat van der Capellen voorzichtigheidshalve door derden op de hoogte gehouden werd van den gang van het geding, dan is het nog moeilijk aan te nemen, dat hij in dezen brief, dien hij in Amsterdam schreef, met geen enkel woord er op zou gezinspeeld

---

(1) Brieven bl. 323.

(2) Brieven bl. 272.